gyventi pašaliniams sunkiai pasiekiamoje saloje (ežero pakrantės labai pelkėtos) negu įsirengti stiprią pilį. Tada paaiškėtų, kodėl toks didelis kultūriniame sluoksnyje surastų laukinių gyvūnų kaulų procentas. Vietos gyventojai buvo priversti verstis medžiokle, o ne gyvulininkyste, nes jai neturėjo tinkamų ganyklų (saloje tik smėlis ir durpės, o aplink ežerą - didžiuliai pelkynai). Todėl bandą reikėjo ginti į tolimesnes teritorijas, bet čia iškilo jos apsaugos problema, nes kaskart perkelti galvijus į salą tapo nebeįmanoma. Nežiūrint į tai, vietos gyventojai rado išeitį - jie pasirinko medžioklę skirtingo landšafto aplinkinėse teritorijose, kurios knibždėte knibždėjo įvairaus gyvio.

Povilas Tebelškis

Mirabelio senovinių gynybinių įtvirtinimų žvalgomieji archeologiniai tyrimai 1993 metais

Mirabelio senoviniai gynybiniai įtvirtinimai yra Kupiškio raj., Kupiškio apyl., Mirabelio kaime, apie 50 m į Š nuo vieškelio Kupiškis-Skapiškis.

Kupiškio rajono valdybos Kultūros skyriaus užsakymu 1993 metais Mirabelio įtvirtinimus kasinėjo LKP MC. Tyrimų metu iškastos 8 perkasos: 6 iš jų - įtvirtinimų V papėdėje ir 2 - aikštelėje.

V papėdėje ištirtas 28 kv. m plotas, tačiau kultūrinio sluoksnio nerasta. Perkasa VII buvo kasama įtvirtinimų aikštelės ŠV dalyje. Jos plotas - 14 kv. m . Perkasa statmenai kirto pylimą. Pylimo aukštis šioje vietoje (nuo aikštelės pusės) - apie 1,3 m. Nuėmus velėną, perkasoje prasidėjo molingos žemės su smulkiais akmenukais, giliau - su smėlio intarpais, sluoksnis. Pasiekus 4,7

m gylį nuo pylimo viršaus (96.15 m absoliutus aukštis), šio sluoksnio apačios nepasiekta. Išskyrus keletą plytgalių, rastų molingos žemės sluoksnyje 1,3 m gylyje, jokių radinių nerasta.

Perkasa VIII buvo kasama įtvirtinimų aikštelės PV dalyje esančiame iškyšulyje. Perkasos plotas - 5 kv. m. Nuėmus velėną, perkasoje prasidėjo molingos žemės sluoksnis, jau užfiksuotas perkasoje VII. 2,1 m gylyje (97.2O m absoliutus aukštis) nuo žemės paviršiaus šis sluoksnis baigėsi ir perkasos dugne pasirodė pilkžemio sluoksnis (buvęs žemės paviršius iki įtvirtinimų supylimo). Šio sluoksnio storis - 3O-35 cm. Žemiau, 2,4 m gylyje nuo žemės paviršiaus (96.9O m absoliutus aukštis) prasidėjo įžemis - raudonas molis. Šioje perkasoje molingos žemės sluoksnyje rasti du, matyt, atsitiktinai čia patekę dirbiniai - kaulo ir rago gabalėliai su pjaustymo žymėmis. Pilkos žemės sluoksnyje jokių radinių nerasta.

Šių metų tyrinėjimai duomenų paminklo datavimui ar paskirčiai nustatyti nedavė. Viena iš galimų hipotezių - kad tai palyginti vėlai (XVII-XVIII a.) suformuotas objektas, ant kurio galbūt planuota pastatyti dvaro sodybą. Turimais duomenimis, jos statyba nepradėta. Tikslesnę įtvirtinimo paskirtį ir chronologiją turėtų padėti nustatyti tolesni šio paminklo tyrimai.

Laimutė Valatkienė

Džiugo piliakalnio ŠV gyvenvietės žvalgymas

1991 m. rudenį Džiugo, Telšių raj., piliakalnio senovinės gyvenvietės ŠV pusėje, už 1OO m nuo piliakalnio, savivališkai buvo iškastas O,7-1,2 m pločio ir O,9 m gylio griovys, skersai kertantis